

По-третє, нетрадиційна енергетика як галузь містить в собі нескінченний потенціал для подальших наукових досліджень у кількох аспектах. В частині диверсифікації джерел енергії досліджуються види первинної сировини, що трансформується у кінцеву енергію. Приміром, для виробництва біопалива першого покоління використовувались безпосередньо сільськогосподарські культури, супутня продукція сільського чи лісового господарств. Виробництво ж біопалива другого покоління відбувається із використанням інших видів первинної сировини (водоростей, відходів сільського чи лісового господарств), зважаючи на їх ферментні властивості та особливості технологічної переробки. Стосовно екологічності отриманих енергетичних продуктів, таких як біодизель, біоетанол, метанол тощо, дотепер вивчається їх вплив на навколишнє середовище, при чому у фокус дослідження потрапляє не лише технологічний процес їх переробки (виробництва), а й ланцюг хімічних реакцій після їх використання (споживання) та викиду залишкових речовин у довкілля. Цілком вірогідно, що подальші дослідження якостей первинної сировини, а також процесів її трансформації у кінцеву енергію призведуть до винайдення інших видів нетрадиційного палива та способів їх використання.

Цілком очевидно, що закладений в оновлену енергетичну стратегію України на період до 2030 року сценарій розвитку нетрадиційних та відновлюваних джерел енергії, а також зміни до законодавства щодо використання цих джерел енергії в економіці, спричинить подальший розвиток сфери та зумовить інноваційну активність як на рівні виробників та споживачів енергетичного обладнання, так і на рівні національних науково-дослідних установ, проектно-конструкторських бюро, інжинірингових компаній тощо. Саме останні здатні на науковій основі формувати ринкову пропозицію новітніх технологій виробництва енергії з відновлюваних джерел (за вимогою національних законодавчих актів щодо місцевої складової) з метою подальшої їх комерціалізації.

Література

1. Тувакова Н.В. *Активізація інноваційного розвитку як основа інтеграції України в міжнародний економічний простір* / Н.В. Тувакова // *Вісник Університету банківської справи Національного банку України*. – 2011. – № 2(11). – С. 112 – 115.

2. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про електроенергетику» щодо стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії» від 20.11.2012 р. №5485-VI (набирає чинності 01.04.2013 р.) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5485-17>.

3. *Erneuerbar beschäftigt! Kurz- und langfristige Wirkungen des Ausbaus erneuerbarer Energien auf den deutschen Arbeitsmarkt (Bericht des Bundesministeriums für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit)*. – Berlin: 2011. – Herunterladen von: www.erneuerbare-energien.de.

Марія САМСОНОВА

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ РОЗРАХУНКУ БІРЖОВИХ ІНДЕКСІВ НІМЕЧЧИНИ, США ТА УКРАЇНИ

Ринок цінних паперів як частина ринку капіталу є місцем обігу акцій, що слугують інструментом для інвестиційної та спекулятивної діяльності. Важливо слідкувати за новинами на фондовому ринку. Циклічні кризи показують необхідність "вимірювального інструменту", що дозволяє інвестору оцінити стан ринку цінних паперів у цілому та прогнозувати динаміку зміни котирувань на майбутнє. Як такий інструмент доцільно використовувати індекси. Вони набули значної популярності, наразі у світі налічується більше 2300 фондових індексів. Деякі з них слугують загально визнаними індикаторами, представляють декілька великих фінансових центрів та публікуються найбільшими інформаційними агентствами в он-лайн режимі.

Метою роботи є дослідження та порівняння підходів до розрахунку біржових індексів Німеччини, США та України. Аналіз досліджень і публікацій свідчить про значний інтерес науковців до функціонування ринку цінних паперів. Опрацюванням цієї проблеми займалися багато вчених-економістів, серед яких В. Базилевич, О. Василик, В. Загорський, Г. Карпенко, Н. Ковтун, Ю. Лисенков, З. Литвин, П. Ліхновський, М. Самбірський, В. Шелудько та ін.

Порівнюючи динаміку провідних фондових індексів, слід зазначити, що процеси на фондових ринках у регіональному розрізі взаємопов'язані. Це свідчить про глобалізацію світової фінансової системи. При порівнянні динаміки українських фондових індексів зі світовими можна помітити, що у певні проміжки часу рух вітчизняних індикаторів повторює динаміку світових, але коливання перших значно більші та характеризуються великою волатильністю (рис. 1, за даними [1-3]).

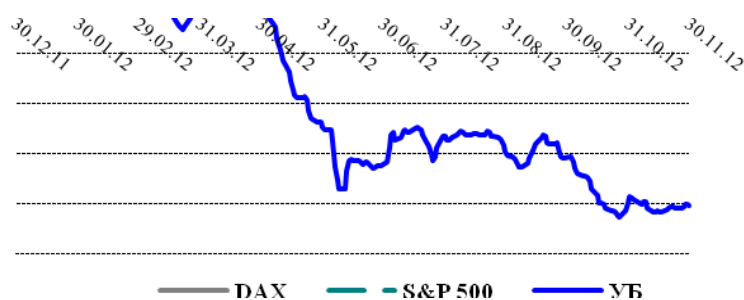

Рис. 1. Динаміка фондових індексів DAX, S&P 500, УБ з 30.12.2011 по 30.11.2012

В Україні існує 10 організаторів торгівлі (фондових бірж), але тільки на двох із них – Фондовій біржі ПФТС та Українській біржі – ведеться постійний розрахунок індексів. Індикатором для українського біржового ринку акцій, на нашу думку, доцільно обрати індекс Української біржі через значно більший обіг цього фінансового інструменту, оскільки на ПФТС більшу частку обігу останнім часом формують ОВДП. До індексного кошику українських індексів входять акції блакитних фішок – компаній представників різних галузей економіки. Порівняння розрахунку фондових індексів DAX, S&P 500, УБ наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Порівняння розрахунку фондових індексів DAX, S&P 500, УБ як індикаторів оцінки фінансової стабільності в Німеччині, США та Україні

Назва індикатора	Короткий опис індикатора
DAX	Фондовий індекс Німеччини «Deutscher Aktienindex» або «Дакс» обчислюється компанією «Deutsche Börse AG» як середнє арифметичне зважене (за капіталізацією) значення цін акцій 30 найбільших акціонерних компаній Німеччини. Робоча комісія переглядає перелік компаній щоквартально [1]
S&P 500	Фондовий індекс Standard & Poor's, у кошик якого включено 500 обраних акціонерних компаній США, що мають найбільшу капіталізацію. Вибір акцій для розрахунку здійснюється на основі експертної оцінки Комітету Standart&Poog's, що складається з семи осіб. Комітет збирається щомісяця [2]
УБ	Фондовий індекс «Індекс UX» (зважений за капіталізацією), який включає динаміку акцій 10 найліквідніших українських компаній. Вибір акцій здійснюється серед цінних паперів, допущених до торгів на Українській біржі на основі експертної оцінки Індексного комітету, що складається з одинадцяти осіб. Перегляд переліку компаній здійснюється щоквартально [3]

Абсолютне значення індексів не важливе. Найбільш значущою є динаміка зміни індексу, що дозволяє оцінити тренд руху ринку, фінансово-економічний стан у країні [4]. Таким чином, важливо вивчати взаємозв'язок процесів на фондовому ринку та у фінансовому секторі для комплексної оцінки економічного розвитку країни.

Наразі використовуються тільки два українські індекси. Вважаємо за доцільне розробити індекси за іншими методиками або побудувати узагальнюючий індекс, який охоплюватиме котирування акцій усіх 10 українських фондових бірж. Для цього необхідно створити нову інформаційну систему, яка буде отримувати дані, систематизувати їх та обчислювати єдиний композитний індекс.

Література

1. *Deutsche Börse AG. Official site [Electronic resources]. – Access mode : http://deutsche-boerse.com/dbg/dispatch/en/kir/dbg_nav/home – Screen title.*
2. *Standard & Poor's. Official site [Electronic resources]. – Access mode : <http://www.standardandpoors.com/en/us> – Screen title.*
3. *Офіційний сайт «Української біржі» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ix.ua> – Назва з титул. екрана.*
4. *Цінні папери : [підруч.] / [В. Д. Базилевич, В. М. Шелудько, Н. В. Ковтун та ін.] ; за ред. В. Д. Базилевича. – К. : Знання, 2011. – 1094 с.*

Ксенія СІКАЧ

Інститут географії НАН України, м. Київ

ЕКОНОМІЧНА ЗЛОЧИННІСТЬ ЯК ФАКТОР ДЕГРАДАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ

Сучасні глобальні трансформаційні процеси у світі та Україні відбуваються у специфічних умовах перехідного періоду та у складному політичному середовищі, яке не гарантує забезпечення світової економічної безпеки. Тому у наш час, як ніколи раніше, стає актуальною розробка концепцій міжнародної економічної безпеки.

Саме поняття «економічна безпека» можна визначити наступним чином: це важлива якісна характеристика економічної системи, що визначає її здатність підтримувати нормальні умови життєдіяльності населення, стійке забезпечення ресурсами господарства країни, а також послідовну реалізацію соціально-економічного розвитку [1].

Реальну загрозу для економічної безпеки на усіх територіальних рівнях (міжнародному, національному, локальному), без якої неможливе надійне існування та збалансований розвиток країни, представляє прискорена криміналізація галузей економіки, та особливо один з її проявів – економічна злочинність [2]. Тому важливе місце у системі забезпечення економічної безпеки як на міжнародному так і на національному рівні займає боротьба із економічною злочинністю, так як вона являє собою зовнішньоекономічну загрозу, фактор впливу. Рівень та тенденції економічної злочинності напряму пов'язані із станом економіки.

Під «економічною злочинністю» розуміють економічну діяльність, що здійснюється кримінальними методами та має за мету досягнення незаконного збагачення. Це особливий вид економічних відносин, що виражається у кримінальних формах [3].

Підтвердженням процесу активної криміналізації економіки є ріст числа злочинів, що виявлені, економічної спрямованості. Так, в Україні у 2011 році злочинність у сфері господарської діяльності зросла на 16 % порівняно із 2010 роком. Найбільш розповсюдженими видами економічної злочинності в Україні останніми роками було незаконне присвоєння майна, корупція та здирицтво, а також маніпуляції із фінансовою звітністю. Впродовж останніх років економічна злочинність набуває організованих форм і все більше ускладнює ефективну діяльність всіх суб'єктів господарювання в державі.